

Mededelingen

Portefeuillehouder Maarten Hoelscher

Betreft :	Inkoop sociaal domein
Aan :	Leden Commissie Sociaal Domein
T.b.v. :	Commissie sociaal domein
Van :	M.W. Hoelscher
Datum :	28 augustus 2020

Geachte leden van de Commissie Sociaal Domein,

Dit jaar lopen de overeenkomsten af voor maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke hulp, jeugdhulp, jeugd GGZ, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Daarom doorlopen we dit jaar nieuwe inkooptrajecten om ook vanaf 2021 deze voorzieningen te kunnen blijven garanderen voor onze inwoners. In maart 2020 informeerde ik u over [de uitgangspunten](#) die we hiervoor hanteren. In Juni informeerde ik u ook over een aantal (gelijkluidende) brieven van zorgaanbieders waarin zij hun zorgen uiten over enkele voorwaarden uit de toelatingsdocumenten. De gezamenlijke reactie van het regionale portefeuillehoudersoverleg sociaal domein op deze brieven heeft u hierbij ontvangen.

Graag informeer ik u via deze brief over de inhoud van toelatingsdocumenten die we de afgelopen periode met inwoners en aanbieders hebben opgesteld. In deze toelatingsdocumenten staan concrete afspraken opgenomen tussen aanbieders en gemeenten over de levering van zorg en ondersteuning. De toelatingsdocumenten [toelatingsdocumenten](#) zijn goedgekeurd door het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein en, onder voorbehoud van definitieve vaststelling door colleges, gepubliceerd. Op basis van deze publicatie kunnen aanbieders zich uiteindelijk inschrijven voor de levering van bovengenoemde voorzieningen.

Verbeteren, versimpelen, verbinden

Sinds de invoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet, hebben gemeenten, aanbieders en partners in het sociaal domein de gezamenlijke opdracht om de zorg te hervormen. Zij moeten samen zorgen voor een samenhangend, goedkoper én eenvoudig stelsel van ondersteuning binnen het sociaal domein en borgen dat zo min als mogelijk inwoners aangewezen hoeft te zijn op zware (specialistische) hulp. Door problemen te voorkomen én door inwoners eerder, beter én meer nabij te ondersteunen. Deze zogenaamde transformatieopgave is er één van de lange adem en vraagt om intensieve samenwerking tussen gemeenten, aanbieders het onderwijs en andere partners in het sociaal domein.

Zoals in maart met u gecommuniceerd gaan wij bij de nieuwe zorginkoop uit van het adagium "verbeteren, versimpelen en verbinden". We volgen de koers die u heeft uitgezet in de beleidsplannen en verordeningen in het sociaal domein en focussen ons op verdere verfijning en doorontwikkeling. Dit kan ook, omdat we de afgelopen jaren continu hebben gewerkt aan verbeteringen. Of het nu gaat om de inhoudelijke zorg die aan onze inwoners geleverd wordt, de manier waarop we sturen op kwaliteit, of onze relatie met aanbieders die de zorg leveren. Knelpunten hebben we niet doorgeschoven naar de toekomst, maar direct opgepakt. We hebben hiermee samen met inwoners en aanbieders een stevig fundament gelegd voor kwaliteit, samenwerking en reële tarieven.

Betrokkenheid van inwoners en positieve adviezen van de adviesraden sociaal domein

Mededelingen

Portefeuillehouder Maarten Hoelscher

Tijdens het inkooptraject hebben we ervaringsdeskundige inwoners (inwoners die daadwerkelijk gebruik maken van de hulp die we inkopen) nauw betrokken. Met de input van ervaringsdeskundige inwoners hebben we onze toelatingsdocumenten beter later aansluiten bij het perspectief van inwoners.

Uiteraard zijn ook de adviesraden sociaal domein uit onze regio betrokken. Ze hebben sinds de start van het inkoopproces actief meegedacht en meegeschreven aan de toelatingsdocumenten. We hebben verschillende conceptversies van de toelatingsdocumenten aan ze voorgelegd en hen in de gelegenheid gesteld hier hun ideeën en suggesties over mee te geven. Ideeën en suggesties die we nagenoeg allemaal hebben verwerkt in onze toelatingsdocumenten. Hiermee hebben zij een enorme bijdrage geleverd aan toelatingsdocumenten die aansluiten bij vragen en behoeften van onze inwoners. Dit alles heeft erin geresulteerd dat de adviesraden sociaal domein unaniem positief adviseren over de toelatingsdocumenten voor maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke hulp, jeugdhulp, Jeugd GGZ, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het advies van de adviesraden kunt u [hier](#) teruglezen.

Participatie van aanbieders

Ook met aanbieders is een uitgebreid participatieproces doorlopen. Zij hebben de zorgvoorzieningen en de samenwerking (met ons) geëvalueerd, onze voorstellen kritisch beoordeeld én hebben inhoudelijke suggesties en voorstellen gedaan over de toelatingsdocumenten en tarieven. Hiermee hebben zij een wezenlijke bijdrage geleverd aan de toelatingsdocumenten zoals ze nu gepubliceerd zijn.

Algemene aspecten in alle toelatingsdocumenten

Hieronder schetsen we enkele hoofdpunten die we in alle genoemde toelatingsdocumenten hebben verwerkt.

Partnerschap en gedeelde verantwoordelijkheid voor transformatie en (financiële) opgaven

Het transformeren, toegankelijk én betaalbaar houden van het sociaal domein zijn opgaven die om urgentie, daadkracht én om gezamenlijk eigenaarschap van gemeenten en aanbieders vragen. Want het lukt gemeenten niet alleen om het stelsel van het sociaal domein om te buigen én om de kosten te beheersen. Daar zijn aanbieders en andere maatschappelijke partners hard bij nodig. Een adequate én financieel gezonde uitvoering van het sociaal domein is óók de verantwoordelijkheid van aanbieders, zoals ook verwoord in alle toelatingsdocumenten. Door inschrijving voor de opdrachten, spreken aanbieders hier hun expliciete commitment over uit. Over het effect van deze inzet wordt regelmatig (bestuurlijk) overleg gevoerd.

Langdurige overeenkomsten

Als blijk van partnerschap, om aanbieders ruimte te geven om te investeren én om hen aan te sporen om te blijven werken aan verbetering van zorg en de betaalbaarheid daarvan, gaan we uit van langdurige overeenkomsten. De looptijd van de overeenkomsten is in principe acht jaar. Dit tenzij gemeenten de overeenkomst eerder willen beëindigen of de voorzieningen wezenlijk willen wijzigen. Voor voortijdige beëindiging van de overeenkomst hanteren we een opzegtermijn van negen maanden.

Mededelingen

Portefeuillehouder Maarten Hoelscher

Terugbrengen van het aantal aanbieders en het beperken van de open-house methodiek

In de toelatingsdocumenten beperken we de reikwijdte van open-house. De open-house methodiek gaat ervan uit alle partijen die voldoen aan de eisen uit de toelatingsdocumenten gedurende de looptijd van de overeenkomsten mogen toetreden tot de overeenkomsten. Dit kan ervoor zorgen dat gedurende de looptijd van een overeenkomst het aantal aanbieders sterk oploopt. In de nieuwe toelatingsdocumenten beperken we de instroommogelijkheden. We vervangen de onbeperkte mogelijkheden door instroom op in principe één moment, namelijk de inschrijfronde in de aanloop naar 2021. Na dat ene instroommoment worden er alleen nieuwe aanbieders toegelaten wanneer:

- De vraag van inwoners het ingekocht aanbod overstijgt, er sprake is van een capaciteitstekort en gecontracteerde aanbieders niet in staat zijn om het capaciteitstekort op te lossen.
- Aanbieders met een duidelijk te onderscheiden innovatief aanbod zich aandienen.

Verder worden overeenkomsten van aanbieders die voor een langere periode (in ieder geval één jaar) geen inwoners hebben ondersteund, beëindigd.

Reële tarieven

In het sociaal domein staan wij voor reële tarieven voor aanbieders en fatsoenlijke salarissen voor zorgmedewerkers. Daarom hebben wij een objectief onderzoek laten doen naar welke reële tarieven die passen bij de voorzieningen die we inkopen. Het begrip reëel weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening. Dit onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau HHM. Aan de hand van dit onderzoek hebben we – in dialoog met aanbieders- de tarieven bepaald voor de in te kopen zorg en ondersteuning. Voor informatie over de aanpak van HHM en de gegeven adviezen: [klik hier](#).

De adviezen van HHM zijn niet bindend. Het college van burgemeester en wethouders weegt de adviezen van HHM mee in het besluitvormingsproces en stelt de tarieven vast. We nemen nagenoeg alle adviezen van HHM over. Voor de lichtste vormen van jeugdhulp – zoals hulp om kinderen in het onderwijs te houden, begeleiding voor pleegouders, ondersteuning van kinderen met gedragsproblemen - en voor het vervoer van en naar de ondersteuning die we inkopen, wijken we af van het HHM advies. Voor deze voorzieningen blijven we de tarieven hanteren die we nu voor dezelfde voorzieningen betalen. Dit omdat:

1. De tarieven die HHM adviseert, gaan uit van een daling van het tarief van gemiddeld bijna 8% voor de twee lichtste vormen van jeugdhulp en 14% voor het vervoer. Wij willen juist stimuleren dat aanbieders hulp zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig inzetten. En het aantrekkelijk houden om lichte hulp aan te bieden en in te zetten. Prikkels die leiden tot de inzet van onnodig (te) zware hulp voor onze jeugd, werken we zoveel als mogelijk weg. Door de geadviseerde tariefsdaling over te nemen, geven we in onze ogen onvoldoende stimulans aan deze beweging.
2. Bovengenoemde tariefsdaling heeft op een aantal voor ons zorglandschap belangrijke aanbieders een (te) grote impact. Gevolg van overname van de HHM adviezen in dezen zou kunnen betekenen dat deze partijen besluiten de lichtere vormen van hulp af te stoten of zich niet meer voor de opdracht in te schrijven. Ook dit vinden wij een onwenselijke situatie.

Door de huidige tarieven voor de 3 genoemde voorzieningen te houden, blijven we binnen de financiële kaders die voor deze voorzieningen gelden en borgen we continuïteit van zorg.

Beperken administratieve lastendruk

Gemeenten en aanbieders willen de administratieve lastendruk voor uitvoeringsdiensten en aanbieders beperken. Bij de ontwikkeling van de toelatingsdocumenten zijn we -met input van aanbieders- met de stofkam door de administratieve afspraken gegaan. Alleen de noodzakelijke administratieve

Mededelingen

Portefeuillehouder Maarten Hoelscher

afspraken ('need to have' afspraken die bijvoorbeeld in het licht van rechtmatigheid nodig zijn) hebben stand gehouden. De minder noodzakelijke afspraken ('nice to have' afspraken) zijn geschrapt.

Inzicht in wachttijden

Wachttijden bij aanbieders in het sociaal domein blijven onverminderd om aandacht vragen. Naast het maximeren van de toegestane wachttijd voor inwoners vereisen we in de toelatingsdocumenten dat de wachttijden per aanbieder openbaar inzichtelijk worden gemaakt via www.Kieszo.nl. Op dit platform maken gemeenten (al sinds 2017) het gecontracteerd aanbod in Gooi en Vechtstreek openbaar inzichtelijk. Ook worden via dit platform de reviews/beoordelingen van inwoners van de aanbieders/het zorgaanbod transparant en voor iedereen toegankelijk gemaakt. Zo helpen inwoners elkaar bij het kiezen van een aanbieder. Per 2021 wordt naast deze informatie ook informatie over beschikbaarheid van zorg/wachttijden op de website opgenomen.

Specifieke toelatingsdocumenten

Hieronder treft u op hoofdlijnen de belangrijkste aanpassingen in de specifieke toelatingsdocumenten. Voor een beschrijving van de verschillende voorzieningen en een beknopte weergave van belangrijkste ontwikkelingen verwijs ik u naar [het uitgangspuntendocument](#) dat ik eerder met u deelde. De toelatingsdocumenten zelf zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Toelatingsdocument Hulp bij het Huishouden.

De huishoudelijke hulp is als voorziening nagenoeg hetzelfde gebleven. Er zijn geen wezenlijke aanpassingen doorgevoerd.

Toelatingsdocument Maatschappelijke Ondersteuning.

Voor de Maatschappelijke ondersteuning zijn enkele aanscherpingen aangebracht:

- De variëteit van de verschillende vormen van begeleiding is teruggebracht. We hebben hiermee geen begeleidingsvormen geschrapt, maar samengevoegd zodat er meer mogelijkheden zijn voor maatwerk.
- Er wordt gewerkt met een kwaliteitskeurmerk. Alleen partijen die voldoen aan landelijke richtlijnen voor kwaliteit mogen maatschappelijke ondersteuning leveren.
- 24/7 begeleiding is specialistische vorm van toezicht en begeleiding voor inwoners die intensief hulp nodig hebben. De specialistische aard van deze voorziening maakt dat het effectiever is om deze voorziening uit de overeenkomst maatschappelijke ondersteuning te halen en hierover aparte afspraken te maken met één aanbieder of een klein aantal aanbieders.
- Er is een scherper onderscheid gemaakt tussen dagbesteding en werk. Hiermee beogen we duidelijker te maken voor wie dagbesteding wel en niet is en wanneer werkzaamheden als (betaald) werk moeten worden gezien. We willen hiermee beter faciliteren dat inwoners – wanneer zij de stap naar betaald werk kunnen maken- zij deze stap ook kunnen zetten.

Toelatingsdocument Jeugdhulp Voorzieningen

Op hoofdlijnen zijn – ten opzichte van de huidige situatie - onderstaande aanpassingen in het toelatingsdocument Jeugdhulp Voorzieningen doorgevoerd:

Mededelingen

Portefuillehouder Maarten Hoelscher

1. De voorzieningen jeugdhulp en Jeugd-GGZ zijn niet meer apart, maar in één toelatingsdocument met eensluitende voorwaarden opgenomen. Dit om een integrale werkwijze bij aanbieders mogelijk te maken.
2. De variëteit van de verschillende vormen van hulp is ook hier teruggebracht zodat er meer mogelijkheden zijn voor maatwerk en integraal werken.
3. We bieden meer mogelijkheden om sneller en buiten kantooruren hulp in te zetten. Hiermee bieden we ruimte om escalatie of eventuele uithuisplaatsingen te voorkomen.
4. Interventies moeten expliciet voldoen aan wetenschappelijke richtlijnen. Zo borgen we dat interventies die bewezen effectief zijn.
5. De forensische zorg maakte voorheen geen onderdeel uit van de overeenkomsten jeugdhulp/Jeugd GGZ Forensische zorg is geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en verstandelijk gehandicaptenzorg dat onderdeel is van een (voorwaardelijke) straf of maatregel Omdat hier in ons zorglandschap wel vraag naar is en omdat er een integrale verbinding moet zijn met Jeugd GGZ en jeugdhulp, hebben we de voorziening opgenomen in het toelatingsdocument jeugdhulpvoorzieningen.
6. Ook de Driemilieuvoorzieningen en gezinshuizen (zie voor uitleg bovenstaande link) maakten geen onderdeel uit van de voormalige overeenkomsten. Ook deze voorzieningen zijn in het belang van maatwerk toegevoegd aan het toelatingsdocument Jeugdhulp Voorzieningen.

Toelatingsdocument Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

De voorzieningen jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn nagenoeg gelijk gebleven. Wel zijn de volgende aanscherpingen doorgevoerd:

1. Voorheen mochten Gecertificeerde Instellingen zich richten op specifieke doelgroepen met specifieke problematiek. Dit leidde soms tot problemen omdat sommige kinderen minder makkelijk bij een Instelling terecht konden. Nu hebben wij deze mogelijkheid uit het toelatingsdocument geschrapt en verwachten dat Gecertificeerde Instellingen alle doelgroepen aannemen.
2. Samen met Gecertificeerde Instellingen werken we aan het structureel verbeteren van de jeugdbeschermingsketen. We gaan de rollen en verantwoordelijkheden in de keten heroverwegen en studeren op een andere organisatie en bekostigingswijze.

Financiële gevolgen toelatingsdocumenten

Doorrekeningen van de huidige tarieven laten zien de uitgaven op basis van een gelijk volume (peiljaar 2019) en exclusief de jaarlijkse indexering, gelijk blijven ten opzichte van het huidige uitgavniveau.

Evaluatie inkoopproces

In het najaar van 2020 evalueren we met inwoners, adviesraden en met aanbieders de uitvoering van dit inkooptraject. Hieruit willen we leren wat we in de toekomst kunnen verbeteren om de samenwerking binnen inkooptrajecten te verbeteren. Over de uitkomsten informeren wij u te zijner tijd.

Vervolg

Het vervolg van het inkooptraject ziet er als volgt uit:

- 11 september 2020: Uiterlijk termijn ontvangst Inschrijvingen
- 11-30 september 2020: Beoordelingen inschrijvingen

Mededelingen

Portefeuillehouder Maarten Hoelscher

- 16 oktober 2020: Definitieve toelatingsbeslissing
- 9 november 2020: Ondertekening overeenkomsten
- 1 januari 2021: Aanvang dienstverlening.

Dit najaar informeren wij u verder over de uitkomsten van het inkooptraject.

Tenslotte

Regio Gooi en Vechtstreek heeft onlangs twee webinars voor gemeenteraadsleden georganiseerd over de inkoop van maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke hulp, jeugdhulp, jeugd GGZ, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze webinars zijn opgenomen en kunt u [hier](#) terugkijken.

Ik vertrouw erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Maarten Hoelscher.